

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 23C/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915213243
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Saxová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:6915213243.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Saxovou v sporovej veci žalobkyne: V. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XXXX/X, XXX XX T., Č. C., proti žalovanému: Multitude IT Labs s.r.o., IČO: 43 770 207, so sídlom Svätoplukova II. 18892/2 A, Bratislava, zast. Advokátska kancelária Balázs Fábíán, s.r.o., IČO: 47 238 739, so sídlom Gúgska 108, Nové Zámky, o určenie neplatnosti zmluvy, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu Okresnému súdu Rimavská Sobota dňa 05. 10. 2015 a tunajšiemu súdu postúpenou dňa 13. 01. 2016 domáhala určenia neplatnosti zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi ňou a žalovaným (pred zmenou obchodného mena Ferratum Slovakia s.r.o.), ďalej uloženia povinnosti žalobkyni splatiť istinu bezúročne v mesačných splátkach určených súdom a určenia, že žalobkyňa nie je povinná uhradiť úrok z omeškania, sankčné poplatky ani konanie pred rozhodcovským súdom.

2. Žalobu skutkovo a právne odôvodnila tým, že podľa jej názoru je vymáhaný nárok v rozpore s dobrými mravmi, úroková sadzba a RPMN odporuje zákonom platným v Slovenskej republike a v neposlednom rade aj uzatvorením zmluvy vo finančnej tiesni. Tvrdila, že výška poskytnutých finančných prostriedkov od žalovaného bola 350 eur, avšak zmluvná odmena bola dohodnutá vo výške 8,34 eur / 30dní, čo predstavuje 100,08 ročne a žalovaný vyžaduje tzv. ručiteľa, kde si účtuje poplatok vo výške 124,66 eur/ mesiac, čo predstavuje 1.495,92 eur ročne, t. j. RPMN predstavuje viac ako 400 %. Uviedla, že k ďalšiemu porušeniu zákonov prišlo zo strany žalovaného pri uzatváraní zmluvy o úvere č. 611800355 tým, že v predmetnej zmluve nie je uvedená RPMN. Žalovanému tiež vytkla, že nikde neuvádza reálne RPMN a taktiež úrokové sadzby a zmluvy uvedené v internetovom profile neobsahujú údaje o spotrebiteľovi. Nakoľko v Slovenskej republike boli zákonom obmedzené nekalé obchodné praktiky spoločností poskytujúcich úvery, žalovaný ich obchádza aj tzv. predĺženiami doby splatnosti pôžičky, za ktoré účtuje poplatky vo výške zverejnenej na www.ferratum.sk <<http://www.ferratum.sk>>. Mala za to, že zmluvy žalovaného sú pre bežného spotrebiteľa nejasné, zavádzajúce, v rozpore s dobrými mravmi a zákonmi Slovenskej republiky. Tvrdila, že maximálna zákonná úroková sadzba pre poskytovanie spotrebiteľských úverov predstavuje sadzbu 29,4 % ročne, čo v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX je zjavne nedodržané. Konštatovala, že si je plne vedomá, že istinu je povinná zaplatiť, avšak považovala za nemysliteľné, aby zo vzniknutého dlhu vo výške 350 eur za dobu 30 dní žalovaný požadoval

zaplatiť o 133 eur viac za obdobie 30 dní bez uvedenej RPMN na zmluve a taktiež pri nedodržíaní stanovenej sadzby zákonných úrokov. Ďalej poukázala na to, že pri uzatváraní zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX nebola osobne, pričom predmetná zmluva jej nikdy nebola doručená poštou, je uvedená iba v tzv. profile na www.ferratum.sk <<http://www.ferratum.sk>> a nie je v nej uvedený dlžník - bola toho názoru, že sa jedná iba o všeobecnú zmluvu, ktorú je možné kedykoľvek zo strany žalovaného upraviť. Dôvodnosť žalovaného nároku nepreukázala žiadnymi dôkazmi - označené prílohy žaloby: Rámcová zmluva Ferratum, RPMN z www.ferratum.cz, súdu nedoručila.

3. Uzneseniami zo dňa 02. 05. 2016- 15, sp. zn. 23C/4/2016 a zo dňa 21. 10. 2016, č. k. 23C/4/2016-20 súd opakovane žalobkyňu vyzval na odstránenie väd meritórneho podania spôsobom presne špecifikovaným vo výrokovej časti uznesení a súčasne na označenie a predloženie dôkazov na preukázanie tvrdení, o ktoré opiera svoj nárok, za súčasného poučenia o následkoch neodstránenia väd v časti neurčitého a nevykonateľného žalobného petitu. Súdne zásielky obsahujúce predmetné uznesenia sa súdu vrátili s označením ako neprevzaté v odbernej lehote (pozn. súdu tak z adresy trvalého pobytu, ako aj adresy v Českej republike, ktorú žalobkyňa označila ako doručovaciu adresu).

4. Uznesením zo dňa 20. 06. 2017, č. k. 23C/4/2016-25 súd odmietol podanie žalobkyne zo dňa 05. 10. 2015 v časti uloženia povinnosti žalobkyňi splatiť istinu bezúročne a v mesačných splátkach určených súdom a v časti určenia, že žalobkyňa nie je povinná uhradiť úrok z omeškania, sankčné poplatky ani konanie pred rozhodcovským súdom. Nakoľko žalobkyňa opätovne neprevzala súdnu zásielku obsahujúcu predmetné uznesenie, toto nadobudlo právoplatnosť na základe fikcie doručenia podľa § 111 ods. 3 CSP dňa 20. 07. 2017.

5. Výzvou zo dňa 06. 03. 2018, žalobkyňi doručenou dňa 06. 04. 2018, súd naposledy žalobkyňu vyzval na predloženie zmluvy, určenia neplatnosti ktorej sa domáha, alebo iného dôkazu o jej existencii, nakoľko bez toho súd nemá možnosť posúdiť jej platnosť. Žalobkyňa ani na túto výzvu súdu žiadnym spôsobom nereagovala.

6. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 19. 09. 2018 žiadal žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť za súčasného priznania nároku na náhradu trov konania. Namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko nikdy so žalobkyňou neuzavrel žiadnu zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX a ani zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX na sumu istiny vo výške 350 eur. Žalobkyňi tiež vytkol, že žaloba neobsahuje základné náležitosti podania podľa § 127 CSP, je neurčitá, nezrozumiteľná a jej petít je nevykonateľný (pozn. súdu žalovanému nebolo spolu s výzvou na vyjadrenie sa k žalobe doručované uznesenie o čiastočnom odmietnutí žaloby) a žalobkyňa v prípade, že sa má jednať o žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je, nepreukázala ani naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Uviedol, že zmluva o úvere, ktorá má byť súdom určená za neplatnú, nie je v žalobe jasne, nezameniteľne a jednoznačne určená a nie je ani pripojená ako dôkaz. Vychádzajúc z tvrdenia žalobkyne, že so žalovaným uzavrela len jednu zmluvu, zo žaloby nie je zrejmé, ktorá zmluva o úvere má byť určená za neplatnú, t. č. či zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX alebo č. XXXXXXXXXX, na ktoré sa v žalobe odvoláva, aj keď vyslovene poprel, že by so žalobkyňou uzatvoril niektorú z označených zmlúv, a že by bol niekedy účastníkom rozhodcovského konania vedeného proti žalobkyňi vo veci niektorej z ňou uvádzaných úverových zmlúv, a preto nie je možné stranám sporu uložiť povinnosť (ne)plniť z takejto zmluvy alebo ju vyhlásiť za neplatnú. Poukázal na to, že žalobkyňa sa na jednej strane domáha určenia neplatnosti zmluvy o úvere, na druhej strane však uznáva svoj dlh a žiada súd, aby ju zaviazal splatiť úverovú istinu, čo odhliadnuc od nevykonateľnosti, si vzájomne odporuje. Ak by aj žalobkyňa doplnila špecifikáciu úverovej zmluvy, plnenie z neplatnej zmluvy je bezdôvodným obohatením a súd nemôže zaviazat žalovaného, aby sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil. Záverom zhrnul, že žalobkyňa nepreukázala svoje skutkové tvrdenie o uzatvorení spornej zmluvy so žalovaným a rovnako nepreukázala ani uplatňovanie akýchkoľvek nárokov z tejto zmluvy zo strany žalovaného voči nej.

7. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného, doručenému jej podľa § 111 ods. 3 CSP, v súdom stanovenej lehote nevyjadřila.

8. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 20. 09. 2022 v neprítomnosti žalobkyne, keď žalobkyňa, ktorej bolo predvolanie na pojednávanie doručené podľa § 111 ods. 3 CSP dňa 18. 07. 2022, sa predmetného pojednávania bez ospravedlnenia nezúčastnila.

9. Vo veci sa súd oboznámil s obsahom žaloby a vyjadrenia žalovaného a nakoľko sporovými stranami neboli predložené žiadne dôkazy, súd o žalobe rozhodol bez vykonania dokazovania a túto pre neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou zamietol.

10. Podľa § 132 ods. 1, 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

11. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu, alebo určené právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu.

12. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

13. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z.z.“) spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

14. Podľa § 52 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Sporové súdne konanie, v ktorom proti sebe stoja strany sporu s kontradiktórnym záujmom na výsledku konania je ovládané prejednávacou zásadou, t. z. stranu sporu zaťažujú dve vzájomne prepojené povinnosti - povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí), neunesenie ktorých je spojené s neúspechom v spore. Strana sporu je tak v záujme vlastného úspechu v konaní povinná substancovať všetky skutkové okolnosti podstatné a rozhodujúce z hľadiska hypotézy hmotnoprávnej normy, z ktorých vyvodzuje svoju procesnú taktiku (útok alebo obranu). Procesnej povinnosti strany sporu uviesť skutkové tvrdenia kontruje povinnosť protistrany poprieť tvrdené skutočnosti. Vzhľadom k tomu, že súd je v sporovom konaní limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu (princíp formálnej pravdy), povinnosť tvrdenia nadobúda v intenciách Civilného sporového poriadku kľúčový význam a predstavuje jeden z kardinálnych princípov civilného procesu. Viazá sa na podstatné a rozhodujúce skutočnosti relevantné z hľadiska hmotného práva. Následkom porušenia povinnosti žalobcu substancovane tvrdiť je jeho neúspech v spore a rovnako platí, že následkom porušenia povinnosti žalovaného substancovane tvrdiť je, že súd bez toho, aby vykonal dokazovanie, nezohľadní jeho procesnú obranu (dokazovaním v sporovom konaní sa má preukázať to, čo strany v spore tvrdili a nie zisťovať, čo strany netvrdili). Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následné neunesenie dôkazného bremena vedie k strane sporu pre tú stranu, ktorú tieto povinnosti zaťažujú. Rozhodujúcim pre riadne splnenie týchto povinností nie je len obsahové hľadisko (kvalita a relevantnosť tvrdenia a navrhovania dôkazov, pravdivosť a úplnosť, t. j. substancované tvrdenie), ale aj časové hľadisko. Civilné sporové konanie totiž od strán sporu vyžaduje adekvátnu mieru vigilancie a diligencie (bdelosť a dôslednosť).

18. V prejednávanej veci je po čiastočnom odmietnutí žaloby (v časti druhého a tretieho navrhovaného výroku) predmetom konania určenie neplatnosti zmluvy č. XXXXXXXXXX. Vychádzajúc výlučne z argumentácie žalobkyne a predmetu podnikania žalovaného, sa javí, že by sa mohlo jednať o žalobu podľa § 137 psím. d) CSP, procesnou podmienkou prípustnosti ktorej nie je preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení právnej skutočnosti, nakoľko takéto oprávnenie v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva priamo z ust. § 11 ods. 4 zák. č. 126/2010 Z.z., ktoré je vzhľadom na jeho procesnoprávny charakter okamžite aplikovateľné bez ohľadu na to, či predmetom určenia neplatnosti má byť spotrebiteľská zmluva uzatvorená ešte pred účinnosťou tohto ustanovenia (pozn. súdu 11. 07. 2018). Súd však vzhľadom na procesnú pasivitu žalobkyne a absenciu dôkazov nemohol pristúpiť k preskúmaniu spornej zmluvy, t. j. zmluvy č. XXXXXXXXXX označenej žalobkyňou v žalobnom petíte. Na uvedenom nič nemení ani prípadný spotrebiteľský charakter sporu a postavenie žalobkyne ako slabšej strany sporu (čo však súd nemal za preukázané) a z toho vyplývajúca možnosť súdu vykonať aj tie dôkazy ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to potrebné pre meritórne rozhodnutie (§ 295 CSP), nakoľko pokiaľ obrana žalovanej bola založená na tvrdení, že so žalobkyňou predmetnú a ani žiadnu inú zmluvu o pôžičke 350 eur neuzatvorila, súd ju nemôže v záujme ochrany slabšej strany sporu zaťažiť edičnou povinnosťou spočívajúcou v predložení napádanej zmluvy, príp. iných dôkazov o jej existencii. Bolo preto výlučne povinnosťou žalobkyne predložiť súdu dôkazy, ktoré by umožňovali posúdiť relevanciu jej námietok a otázku platnosti zmluvy. Nakoľko žalobkyňa aj napriek viacerým opakovaným výzvam doručovaným jej na ňou uvedenú doručovaciu adresu (pozn. súdu, ktorá sa v priebehu konania stala súčasne aj evidovanou adresou trvalého pobytu) súdu nepredložila žiadne dôkazy, ktorými by osvedčila, že so žalovaným uzatvorila napádanú zmluvu, t. j. samotnú pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, ako základnú hmotnoprávnu podmienku každého žalobou uplatneného nároku, súd nemohol pristúpiť k jej meritórnemu preskúmaniu a posúdeniu platnosti zmluvy. Naopak z argumentácie žalobkyne, v ktorej sa vo všeobecnosti odvoláva na informácie o zmluvách zverejnené na webovej stránke žalovaného a sama uvádza, že nebola osobne pri uzatváraní zmluvy, ktorá je zverejnená na profile www.ferratum.sk <<http://www.ferratum.sk>> a nie je v nej uvedený dlžník, ani a ani netvrdí, že by si žalovaný uplatňoval nároky voči nej z tejto údajnej zmluvy, sa javí ako dôvodná obrana žalovaného, že k uzatvoreniu takejto zmluvy medzi stranami sporu nikdy nedošlo, a skutočnosť ktorú v zmysle negatívnej dôkaznej teórie, nemôže preukazovať žalovaný.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď žalobkyňa v konaní neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala žiadnym spôsobom dôvodnosť uplatneného nároku, súd žalobu zamietol a rozhodol tak, ako je uvedené v enunuciáte tohto rozsudku.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. O nároku na náhradu trov konania (enunciát II. rozsudku) súd rozhodol podľa zásady úspechu vyjadrenej v ust. § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní plne úspešnému žalovanému priznal proti neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

23. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I. (§ 355, § 362 ods. 1 CSP)

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 358, § 359 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie

dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 363, § 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP)

Ak povinný v stanovenej lehote dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.